

Asia: VN/15767/2021

Ehdotus kansalliseksi aineettomien oikeuksien strategiaksi (IPR-strategia)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoja ehdotuksestaan kansalliseksi aineettomien oikeuksien strategiaksi. FiCom kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja esittää kunnioittavasti seuraavaa:

Aineettomat oikeudet tulee keskittää työ- ja elinkeinoministeriöön

IPR-strategian laatimisen taustalla on hallitusohjelman tavoite, että Suomi kehittyy merkittävästi tutkimus- ja innovaatiotoimintaympäristönä ja että aineettomat ja aineelliset investoinnit lähtevät kasvuun. IPR-strategian avulla aineetonta omaisuutta koskevaa osaamista ja hallintoa on tarkoitus kehittää ja tehdä nykytilannetta parantavia toimenpiteitä.

IPR-strategialle asetettuihin tavoitteisiin pääsemiseksi ja sisältöalan kasvun tukemiseksi aineettomia oikeuksia tulee tarkastella kokonaisuutena. Jotta tämä on mahdollista, kaikkien immateriaalioikeuksien lainsäädännön valmistelu ja käytännön hallinto tulee keskittää työ- ja elinkeinoministeriöön.

Työ- ja elinkeinoministeriö on mm. julkaisussaan 2019:18, Innovaatiopolitiikan lähtökohdat (*), itse esittänyt tekijänoikeusasioiden siirtämistä opetus- ja kulttuuriministeriöstä TEM:n vastuulle. Tällöin tekijänoikeusasioita hoidettaisiin ministeriön mukaan osana aineettomien oikeuksien sääntelykokonaisuutta ja innovaatiopolitiikkaa, jolloin Suomen niukat ministeriötason IPR-resurssit saataisiin toimimaan yhteisenä poolina ja varmistettaisiin asianmukaiset ja kansainvälisesti tasokkaat resurssit keskeisimmille IPR-aloille. Samalla tekijänoikeuslainsäädäntö tulisi saattaa vastaamaan tekijänoikeudelle syntyneitä uutta roolia digitaalisen talouden keskeisenä aineettomien oikeuksien suojan muotona (s. 66).

Ministeriön kahden vuoden takainen ehdotus on nykyään entistä ajankohtaisempi. Tekijänoikeussäätelyä kehitetään Euroopassa parhaillaan nimenomaan osana EU:n digitaalisia sisämarkkinoita. On keskeistä, että tekijänoikeussäätely saadaan edistämään sisältöjen tuotantoa ja niiden jakamista. Samalla vahvistetaan tekijänoikeuskysymysten asemaa elinkeinopolitiikan osana.

IPR-strategiassa ehdotetaan lisäresursseja sekä yliopistojen yhteiselle IPR University Centerille että ministeriöille. Jotta tarpeellisia lisäresursseja voitaisiin hyödyntää entistä tehokkaammin, olisi FiComin näkemyksen mukaan luonnollista harkita kaikkien aineettomien oikeuksien keskittämistä työ- ja elinkeinoministeriöön. Muutos helpottaisi myös IPR-strategiassa ehdotettuja muita toimenpiteitä, kuten valtioneuvostotasoisten strategioiden ja muiden toimintasuunnitelmien valmistelun ja käsittelyn avoimuuden lisäämistä. Näin varmistetaan valtionhallinnon IP-oikeudellisten kysymysten oikea-aikainen tunnistaminen ja mahdollistetaan toimenpiteet tekijänoikeusinfrastruktuurin sekä datan hyödyntämisen kehittämiseksi.

*)

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161437/TEM_Innovaatiopolitiikan_lahto_kohdat_tavoitteet_ja_keinot_2020-luvulle.pdf

Metsola Asko
Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto, FiCom ry